

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Дніпровського національного
університету імені Олеся
Гончара

Олег МАРЕНКОВ

«06» _____ 2026 р.

ВИСНОВОК

Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Воробйова Владислава Дмитровича за темою «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні», представлені на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

ВИТЯГ

з протоколу № 8 міжкафедрального семінару
юридичного факультету Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара від 10 червня 2026 року

ПРИСУТНІ: 17 з 17 членів наукового семінару.

ГОЛОВУЮЧА: д-р юрид. наук, проф. Юзікова Н.С. (12.00.08 – кримінальне право і процес), професорка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара);

СЕКРЕТАР: канд. юрид. наук, доц. О.А. Грабильнікова (12.00.02 – конституційне право), доцентка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

ЧЛЕНИ НАУКОВОГО СЕМІНАРУ:

д-р юрид. наук, проф. Т.В. Корнякова (12.00.08 – кримінальне право і процес), професорка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

д-р юрид. наук, проф. О.Л. Соколенко (12.00.07 – адміністративне право і процес), завідувачка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р юрид. наук, проф. Бережна К.В. (12.00.07 – адміністративне право і процес), завідувачка кафедри європейського та міжнародного права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р юрид. наук, проф. О.В. Сачко (12.00.08 – кримінальне право і процес), професор кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, проф. Є.А. Кобрусєва (12.00.08 – адміністративне право і процес), професорка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, проф. І.В. Патерило (12.00.07 – адміністративне право і процес), професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, проф. О.В. Марченко (12.00.07 – адміністративне право і процес), професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р. юрид. наук, доц. Н.П. Капітаненко (12.00.07 – адміністративне право і процес), доцентка кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. О.П. Литвин (12.00.07 – адміністративне право і процес), доцент кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. О.В. Лахова (12.00.08 – кримінальне право і процес), доцентка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. Ю.В. Живова (12.00.08 – кримінальне право і процес), доцентка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. Л.М. Мудриєвська (12.00.01 – теорія держави і права), завідувачка кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, доц. Т.М. Заворотченко (12.00.02 – конституційне право, муніципальне право), доцентка кафедри теорії держави і права, конституційного права та державного управління Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

канд. юрид. наук, проф. І.Г. Алексеєнко (12.00.01 – теорія держави і права), завідувач кафедри цивільного, трудового та господарського права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

д-р філософії в галузі права, Дриголь О.О. (081 Право), доцентка кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Аспіранти участі у міжкафедральному семінарі не брали.

Запрошені: аспірант 4 року навчання **Воробйов В.Д.**

Порядок денний: розгляд і обговорення дисертаційної роботи **Воробйова Владислава Дмитровича**, представлені на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Тема дисертації: «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні», затверджена вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, науковим керівником призначено д-р. юрид. наук, проф. Соколенко О.Л., завідувачка

кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол № 4 від «01» грудня 2022 р.) .

Підготовка здобувача третього рівня вищої освіти здійснюється за акредитованою освітньо-науковою програмою «Право» зі спеціальності 081 Право (Сертифікат про акредитацію освітньої програми від 16.05.2024 № 8127, дійсний до 01.07.2029 р.).

СЛУХАЛИ:

Обговорення дисертаційної праці **Воробйова Владислава Дмитровича** за темою: «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Перевірку на плагіат здійснено комісією в складі: канд. юрид. наук, доц. кафедри цивільного, трудового та господарського права **Грабильнікова О.А.**; д-р. юрид. наук, проф., професорка кафедри цивільного, трудового та господарського права **І.В. Патерило**; доктор філософії у галузі права, доц. кафедри адміністративного і кримінального права **Дриголь О.О.**

Згідно зі звітом про оцінку на плагіат тексту наукового дослідження, здійсненої програмою «StrikePlagiarism», зроблено висновок що унікальність тексту праці складає 90,78 % та дисертаційна робота Воробйова В.Д. може бути допущена до захисту.

Роботу було розглянуто трьома фаховими експертами - д-р. юрид. наук, професор, професор кафедри адміністративного і кримінального права **Т.В. Корнякова**; канд. юрид. наук, доц. доцентка кафедри адміністративного і кримінального права **О.П. Литвин**; доктор юрид. наук, проф. кафедри адміністративного і кримінального права, декан юридичного факультету **Сачко О.В.**

Робота виконана на 246 сторінках, з них 205 сторінок основного тексту, складається з анотації, вступу, трьох розділів, що містять сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

Слово надається аспіранту Воробйову В.Д. Будь ласка, регламент виступу – 20 хвилин.

Доповідь аспіранта Воробйова В.Д.:

Вашій увазі пропонується доповідь за результатами дисертаційного дослідження на тему «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні».

Обґрунтування вибору теми дослідження. Повномасштабна війна Російської Федерації проти України перетворила воєнний стан із переважно теоретичної конструкції конституційного права на центральний механізм фактичної організації публічної влади, безпеки, оборони, адміністративного управління та правового захисту особи. 24 лютого 2022 року воєнний стан було запроваджено Указом Президента України № 64/2022, а того ж дня його затверджено Законом України № 2102-ІХ; одночасно Указом Президента України № 68/2022 було утворено військові адміністрації. Відтоді правовий режим воєнного стану став не епізодичним, а тривалим і системоутворюючим фактором функціонування держави, що зумовило принципово новий масштаб адміністративно-правових викликів.

Актуальність обраної теми зумовлена насамперед тим, що воєнний стан у сучасній Україні не обмежується суто оборонним або воєнно-оперативним виміром. Закон України «Про правовий режим воєнного стану» визначає його як особливий правовий режим, що передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування спеціальних повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройній агресії та забезпечення національної безпеки, а також допускає тимчасове обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина із зазначенням строку дії таких обмежень. Отже, воєнний стан є не лише об'єктом конституційного регулювання, а й спеціальним адміністративно-правовим режимом, у межах якого змінюється порядок управління, перерозподіляються компетенції, посилюються примусові та режимні інструменти, трансформується взаємодія між військовими і цивільними суб'єктами влади.

Особливої наукової ваги ця проблематика набуває у зв'язку з необхідністю збереження балансу між інтересами національної безпеки та вимогами верховенства права. Частина перша статті 64 Конституції України встановлює, що конституційні права і свободи людини і громадянина можуть бути обмежені лише у випадках, передбачених Конституцією України. Міжнародно-правові стандарти розвивають цю ідею: стаття 4 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права допускає відступ від окремих зобов'язань лише у разі офіційно проголошеного надзвичайного стану, що загрожує життю нації, а стаття 15 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод вимагає, щоб такі заходи були строго зумовлені гостротою становища. Венеційська комісія послідовно виходить із того, що надзвичайний або воєнний стан сам по собі є правовим інститутом, підпорядкованим праву, а фундаментальний принцип верховенства права має зберігати чинність і в умовах публічної небезпеки. Саме тому для адміністративно-правової науки ключовими стають питання законності, необхідності, пропорційності, тимчасовості й підконтрольності обмежувальних заходів.

Потреба у спеціальному дослідженні адміністративно-правового регулювання воєнного стану обумовлюється також складністю інституційної архітектури цього режиму. У сфері його забезпечення взаємодіють Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Рада національної безпеки і оборони України, військове командування, Збройні Сили України, Національна поліція України, інші складові сектору безпеки і оборони, військові адміністрації, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування. Закон України «Про національну безпеку України» підкреслює необхідність інтеграції політики і процедур у секторі безпеки і оборони та забезпечення демократичного цивільного контролю, а Закон України «Про Національну поліцію» прямо визначає, що під час дії воєнного стану поліція діє з урахуванням тих обмежень прав і свобод, які встановлюються відповідно до Конституції та законів України. На практиці це означає потребу в чіткому розмежуванні компетенції, усуненні дублювання повноважень і нормативному врегулюванні меж дискреції кожного з учасників режиму.

Тема дисертації є актуальною й тому, що воєнний стан у сучасних умовах не може аналізуватися ізольовано від цифрового та кібербезпекового виміру. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» визначає правові й організаційні основи захисту національних інтересів у кіберпросторі, а Закон України «Про критичну інфраструктуру» закладає нормативні засади охорони життєво важливих систем держави. Стратегія кібербезпеки України враховує положення стратегій кібербезпеки ЄС і держав-членів НАТО, а сучасні документи Альянсу безпосередньо пов'язують кіберзахист і стійкість із загальною обороноздатністю держави. За таких умов адміністративно-правове регулювання воєнного стану охоплює не лише класичні режимні обмеження й питання публічного порядку, а й безперервність цифрових публічних сервісів, захист державних інформаційних ресурсів, критичної інформаційної інфраструктури та комунікаційної стійкості держави.

Додаткову актуальність темі надає євроінтеграційний та євроатлантичний контекст. 23 червня 2022 року Європейська рада надала Україні статус держави-кандидата, а 25 червня 2024 року відбулася перша міжурядова конференція, якою формально відкрито переговори про вступ України до Європейського Союзу. Водночас сучасні європейські стандарти належного врядування, реформи публічної адміністрації, адміністративної процедури, антикорупційної політики й демократичного контролю над сектором безпеки утворюють той нормативний горизонт, у межах якого нині повинно вдосконалюватися українське адміністративне законодавство. Показово, що НАТО у Стратегічній концепції 2022 року визначає трьома базовими завданнями Альянсу стримування і оборону, запобігання кризам та управління ними, а також кооперативну безпеку, водночас пов'язуючи цивільну готовність і національну стійкість із безперервністю урядування та надання основних послуг населенню. Для України це означає необхідність гармонізувати правове регулювання воєнного стану не лише з національними завданнями відсічі агресії, а й з вимогами європейської інтеграції, демократичної підзвітності та інституційної стійкості.

Значущість дослідження посилюється і тим, що в умовах воєнного стану різко зростає ризик надмірної концентрації владних повноважень, процедурного спрощення без належних запобіжників, непрозорого використання оборонних і гуманітарних ресурсів. Саме тому антикорупційна стратегія держави та Державна антикорупційна програма в умовах війни набувають не допоміжного, а системоутворюючого значення. Належне адміністративно-правове регулювання воєнного стану повинно не лише забезпечувати оперативність управлінських рішень, а й зберігати механізми відкритості, аудиту, адміністративного та судового контролю, що прямо пов'язано з довірою суспільства до державних інституцій та виконанням міжнародних зобов'язань України.

Науково-теоретична база дослідження. Науково-теоретичну основу дослідження становлять праці українських учених-адміністративістів, конституціоналістів та фахівців у сфері безпеки, у яких сформовано базові підходи до розуміння адміністративного права, публічної адміністрації, спеціальних правових режимів, адміністративного примусу, верховенства права і людиноцентристської спрямованості правового регулювання, серед них такі

відомі науковці як В.Б. Авер'янов, Ю.П. Битяк, В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, Т.В. Корнякова, О.Л. Соколенко, Т.О. Коломоєць, І.Д. Пастух, Н.О. Максименцева, А.Т. Комзюк, М.І. Козюбра, О.П. Литвин, Н.С. Юзікова, І.Г. Алексеєнко, А.М. Токар, О.В. Сачко, І.П. Патерило та інші. Фундаментальні засади сучасної науки адміністративного права були системно викладені у працях В. Б. Авер'янова, який сформував концептуальний каркас сучасного українського адміністративного права; Ю. П. Битяка, який розвинув теорію адміністративного права, статусу суб'єктів публічного управління та адміністративно-правових засобів діяльності держави; В. К. Колпакова та О. В. Кузьменко, які поглибили розуміння співвідношення публічного управління, адміністративно-правового статусу суб'єктів та адміністративного процесу; Т. О. Коломоєць, яка істотно розвинула проблематику адміністративного права, адміністративної процедури та адміністративного примусу; А. Т. Комзюка, праці якого мають ключове значення для осмислення адміністративного примусу, поліцейських заходів та їхніх меж у контексті забезпечення прав людини; М. І. Козюбри, який обґрунтував зміст принципу верховенства права, правової визначеності та пріоритету невідчужуваних прав людини у діяльності держави. Безпосередньо проблематику воєнного стану та його адміністративно-правового забезпечення досліджували І. Д. Пастух, який аналізував зміст і зарубіжний досвід правового регулювання адміністративно-правового режиму воєнного стану, В. О. Басс і Т. Г. Корж-Ікаєва, які запропонували сучасне бачення адміністративно-правового забезпечення правового режиму воєнного стану в умовах повномасштабного збройного конфлікту, а також А. М. Токар та інші автори, що досліджували адміністративно-правовий статус військових адміністрацій як суб'єктів публічної адміністрації.

Серед зарубіжних дослідників теоретичну основу роботи становлять насамперед праці Oren Gross та Fionnuala Ní Aoláin, які запропонували одну з найвпливовіших сучасних концепцій emergency powers і показали фундаментальне напруження між безпекою та свободою у кризових ситуаціях; David Dyzenhaus, який розвинув ідею «constitution of law» та довів, що навіть у надзвичайних обставинах правопорядок повинен зберігати морально-юридичні обмеження для виконавчої влади; Bruce Ackerman, який обґрунтував концепцію «emergency constitution» як засобу недопущення перетворення екстраординарних повноважень на звичайний спосіб урядування; Kim Lane Scheppele, яка дослідила «спокуси» надзвичайності та порівняла моделі реакції демократичних держав на екстраординарні загрози; Alan Greene, який розвинув концепт «permanent states of emergency» і продемонстрував ризики нормалізації виключення для дії конституційного порядку; Evan J. Criddle та Evan Fox-Decent, які обґрунтували міжнародно-правову двоступеневу логіку оцінки відступів від прав людини через надзвичайний стан і критерій суворої необхідності; Tom Ginsburg і Mila Versteeg, які на порівняльному матеріалі довели, що розширення виконавчої влади в умовах кризи значною мірою залежить від вбудованих інституційних запобіжників та механізмів стримувань і противаг. Поряд із авторською доктриною концептуальне значення для дисертації мають акти та аналітичні документи Венеційської комісії, Ради Європи, ЄСПЛ, ЄС, НАТО та SIGMA, які визначають сучасні європейські

стандарти верховенства права, демократичного контролю, стійкості, кризового управління, адміністративної процедури та належного врядування.

Таким чином, науково-теоретична база дисертації має міжгалузевий і міждисциплінарний характер: вона поєднує здобутки адміністративного та конституційного права, міжнародного права прав людини, теорії держави і права, безпекових студій, досліджень публічного управління, кібербезпеки, стійкості і демократичного контролю над сектором безпеки й оборони. Саме така сукупність джерел дозволяє дослідити воєнний стан не фрагментарно, а як комплексний адміністративно-правовий феномен.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана на кафедрі адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, відповідно до плану науково-дослідних робіт кафедри адміністративного і кримінального права юридичного факультету Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та в межах наукових тем «Модернізація національного підходу до вирішення проблем правового захисту людини і суспільства у контексті сучасних глобальних викликів» на 2022-2024 рр. (державний реєстраційний номер 0122U001409) і «Забезпечення реалізації та захист основних свобод, прав людини, національних інтересів держави в умовах гібридних загроз і безпекових викликів» на 2025-2027 рр. (державний реєстраційний номер 0125U002352). А також відповідно до Антикорупційної стратегії на 2021–2025 роки (Закон України від 20 червня 2022 року № 2322-IX), Стратегії боротьби з організованою злочинністю (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2020 року № 1126-р), Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020), Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року (Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019); Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021–2023 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р), Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки (наказ МВС України від 11 червня 2020 року № 454); Основних напрямів наукових досліджень Національної академії внутрішніх справ на 2021–2024 роки (рішення Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 21 грудня 2020 року, протокол № 23).

Тема дисертації затверджена Вченою радою Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (витяг з протоколу № 4 від 1 грудня 2022 року).

Мета і завдання дослідження - розроблення цілісної адміністративно-правової концепції регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні та формулювання науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення законодавства і правозастосовної діяльності в умовах війни та євроінтеграції держави.

Для досягнення зазначеної мети у дисертації поставлено такі *завдання*:

- з'ясувати поняття, ознаки та правову природу воєнного стану як особливого правового режиму та як спеціального адміністративно-правового режиму;

- визначити місце адміністративно-правового регулювання воєнного стану в системі національного законодавства та охарактеризувати його джерела;
- дослідити систему суб'єктів забезпечення правового режиму воєнного стану, розмежувати їхню компетенцію та виявити проблеми координації між військовим командуванням, військовими адміністраціями, органами виконавчої влади й місцевого самоврядування;
- проаналізувати адміністративні процедури та інструменти реалізації заходів воєнного стану, включно з актами, примусовими заходами, режимними обмеженнями та механізмами контролю;
- встановити конституційні, адміністративно-правові та міжнародно-правові межі тимчасового обмеження прав і свобод людини та громадянина в умовах воєнного стану;
- охарактеризувати адміністративно-правове забезпечення публічної безпеки, правопорядку та запобігання злочинності в умовах воєнного стану;
- дослідити адміністративно-правові механізми протидії кіберзлочинності, кіберзахисту, забезпечення інформаційної безпеки та цифрової стійкості держави в умовах воєнного стану;
- здійснити порівняльний аналіз стандартів ЄС, Ради Європи та НАТО, релевантних для правового режиму воєнного стану, і визначити напрями їх імплементації в адміністративне законодавство України;
- розробити пропозиції щодо систематизації та вдосконалення адміністративно-правового регулювання воєнного стану, посилення гарантій прав людини, підзвітності й антикорупційних запобіжників.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі запровадження, функціонування, адміністративно-правового забезпечення та припинення особливого правового режиму воєнного стану в Україні, включно з відносинами у сфері організації публічної влади, координації суб'єктів сектору безпеки і оборони, забезпечення публічної безпеки, тимчасового обмеження прав і свобод людини, кіберзахисту, інформаційної безпеки та імплементації міжнародних стандартів.

Предметом дослідження є адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертаційного дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, застосування яких зумовлене комплексним характером предмета дослідження. Діалектичний метод використано для виявлення правової природи воєнного стану, його внутрішніх суперечностей і динаміки трансформації в умовах повномасштабної війни. Формально-юридичний метод дав змогу проаналізувати конституційні, законодавчі та підзаконні приписи, що регламентують воєнний стан, у тому числі Закон України «Про правовий режим воєнного стану», Указ Президента України № 64/2022, Закон України № 2102-IX, законодавство про сектор безпеки і оборони, Національну поліцію, кібербезпеку, критичну інфраструктуру, адміністративну процедуру та антикорупційну політику. Системно-структурний метод застосовано під час дослідження місця адміністративно-правового регулювання воєнного стану в системі національного законодавства, побудови системи суб'єктів його

забезпечення та з'ясування зв'язків між нормативним, інституційним, процедурним і контрольним елементами відповідного механізму.

Історико-правовий метод використано для аналізу еволюції інституту воєнного стану в Україні та з'ясування змін у законодавчому підході до спеціальних правових режимів. Порівняльно-правовий метод застосовано для зіставлення української моделі з міжнародно-правовими стандартами, зокрема положеннями Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, актами Венеційської комісії, документами ЄС, SIGMA та НАТО. Доктринальний метод дав можливість систематизувати підходи українських і зарубіжних учених до розуміння надзвичайних повноважень, верховенства права, адміністративного примусу, демократичного контролю й стійкості держави. Герменевтичний метод застосовувався для тлумачення правових норм і офіційних документів з урахуванням їхнього змісту, мети та практичного контексту. Функціональний метод дозволив оцінити реальну роль військових адміністрацій, військового командування, органів виконавчої влади, поліції, органів кібербезпеки та місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Емпіричний метод і метод кейс-аналізу використано під час вивчення нормативних і управлінських рішень, ухвалених після 24 лютого 2022 року, а також сучасних наукових публікацій, у яких відображено проблеми правозастосування в умовах війни.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що в дисертації сформульовано цілісний адміністративно-правовий підхід до осмислення особливого правового режиму воєнного стану в Україні з урахуванням умов повномасштабної війни, євроінтеграції та цифрової трансформації держави.

У результаті проведеного дослідження сформульовано та обґрунтовано низку нових наукових положень, висновків і пропозицій, зокрема:

уперше:

- обґрунтовано комплексну концепцію адміністративно-правового регулювання воєнного стану як багаторівневого механізму, який поєднує нормативний, інституційний, процедурний, координаційний, контрольний і гарантійний складники та функціонує одночасно в площині безпеки, оборони, публічного управління і захисту прав людини;

- доведено, що кібероборона, захист державних інформаційних ресурсів, критичної інформаційної інфраструктури та цифрова стійкість держави мають розглядатися не як периферійний елемент безпекової політики, а як самостійний функціональний блок адміністративно-правового механізму воєнного стану.

удосконалено:

- доктринальне визначення воєнного стану шляхом його характеристики не лише як конституційно визначеного особливого правового режиму, а і як спеціального адміністративно-правового режиму, у межах якого держава тимчасово змінює порядок реалізації публічної влади для відсічі агресії, забезпечення національної безпеки та підтримання інституційної стійкості;

- класифікацію суб'єктів забезпечення правового режиму воєнного стану та запропоновано модель розмежування компетенції між військовим командуванням, військовими адміністраціями, органами виконавчої влади,

правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування, що дає змогу зменшити дублювання повноважень і підвищити якість координації;

- підхід до визначення адміністративно-правових гарантій тимчасового обмеження прав і свобод людини в умовах воєнного стану через системне поєднання критеріїв законності, необхідності, пропорційності, правової визначеності, тимчасовості, офіційності запровадження, адміністративної та судової оскаржуваності, парламентського контролю та недопустимості свавільного розширення дискреції;

- наукове бачення напрямів імплементації стандартів ЄС, Ради Європи та НАТО в адміністративне законодавство України шляхом поєднання вимог верховенства права, демократичного цивільного контролю, стійкості, цивільної готовності, кризового менеджменту, належної адміністративної процедури, цифрової безпеки та антикорупційних запобіжників.

дістало подальшого розвитку:

- вчення про адміністративні процедури та інструменти реалізації воєнного стану, зокрема щодо адміністративних актів, режимних обмежень, адміністративного примусу, контрольних механізмів, безперервності надання публічних послуг і використання положень Закону України «Про адміністративну процедуру» в умовах воєнного часу;

- обґрунтування напрямів систематизації та вдосконалення законодавства про воєнний стан, включно з пропозиціями щодо уточнення правового статусу військових адміністрацій, посилення підзвітності органів публічної влади, розвитку цифрового врядування, правового закріплення засад кіберстійкості та запровадження спеціальних антикорупційних механізмів у сфері оборонного й безпекового адміністрування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації висновки та пропозиції можуть бути використані у нормотворчій діяльності для вдосконалення законодавства України про воєнний стан, сектор безпеки і оборони, діяльність військових адміністрацій, забезпечення публічної безпеки, адміністративну процедуру, кібербезпеку, захист критичної інфраструктури та антикорупційну політику. Зокрема, вони можуть слугувати концептуальною основою для підготовки змін до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Закону України «Про національну безпеку України», Закону України «Про Національну поліцію», Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», Закону України «Про критичну інфраструктуру», а також для подальшої адаптації підзаконного регулювання до вимог Закону України «Про адміністративну процедуру».

Результати дослідження можуть бути безпосередньо використані в управлінській діяльності Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, військового командування, обласних і районних військових адміністрацій, органів Національної поліції України, органів цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, а також органів місцевого самоврядування під час розроблення алгоритмів міжвідомчої взаємодії, підготовки адміністративних актів, запровадження режимних обмежень, забезпечення безперервності публічних послуг, функціонування критичної інфраструктури та реагування на кіберінциденти.

Практичну цінність мають також запропоновані підходи до розмежування компетенції військових адміністрацій і цивільних органів влади, а також до правового оформлення кризових управлінських рішень у воєнний період.

Висновки дисертації можуть бути використані в діяльності адміністративних судів, органів парламентського контролю, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, органів прокурорського нагляду в межах їхньої компетенції та органів державного аудиту для оцінки законності, необхідності й пропорційності рішень, що приймаються в умовах воєнного стану. Запропонована система критеріїв дозволяє посилити якість контролю за тимчасовими обмеженнями прав людини, застосуванням адміністративного примусу, діяльністю військових адміністрацій, екстреними процедурами та використанням бюджетних і міжнародних ресурсів. У цьому контексті результати дослідження кореспондують із міжнародними стандартами статті 4 МПГПП, статті 15 ЄКПЛ і підходами Венеційської комісії до дії принципу верховенства права в умовах надзвичайних режимів.

Одержані результати можуть бути застосовані також у науково-дослідній та освітній діяльності: під час викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Публічне адміністрування», «Кібербезпека та інформаційна безпека держави», «Право Європейського Союзу», «Корупція, держава та суспільство», а також у системі підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, працівників сектору безпеки і оборони. Крім того, запропоновані положення можуть використовуватися в підготовці навчально-методичних матеріалів, рекомендацій для службовців публічної адміністрації, програм фахового навчання з питань адміністративної процедури, кризового менеджменту, кіберстійкості, антикорупційної доброчесності та імплементації стандартів ЄС і НАТО в умовах воєнного стану.

Особистий внесок здобувача. Наукові положення, практичні розробки та висновки, що містять елементи наукової новизни і становлять цінність для розвитку науки адміністративного, кримінального та міжнародного права, є результатом самостійно проведеного автором дисертаційної роботи. Автором оприлюднено три наукових статті у фахових журналах категорії “Б”. У дисертації ідеї та розробки, які належать співавторам, не використовувались.

Апробація результатів дисертації. Основні теоретичні положення, їх новизна та практична значущість дослідження обговорювалися на засіданнях кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара та були оприлюднені на таких науково-практичних конференціях: Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи: тези доп. учасників міжн. наук.-практ. конф. (Анн-Арбор - Харків, 12-13 груд. 2023 р.), Проблеми розвитку адміністративного, фінансового та інформаційного права в контексті євроінтеграційних процесів : зб. матер. VI Міжнар. наук. практ. конф. (м. Львів, 24 квітня 2026 р.), Забезпечення принципів поваги, захисту та реалізації прав дитини у цифровому середовищі: [збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дніпро, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, 23 листопада 2023 р.]. Дніпро.

Публікації. Основні положення, теоретичні висновки та практичні рекомендації, що містяться у дисертації, висвітлені автором у 6 публікаціях, з яких 3 – наукові статті, надруковані у фахових виданнях України з юридичних наук; 3 – у збірниках тез доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається із основної частини (вступу, трьох розділів, що включають десять підрозділів, висновків до кожного розділу та загального висновку), списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 246 сторінок, з яких 205 сторінки основного тексту. Список використаних джерел складається із 347 найменування і займає 41 сторінок. Додатки розміщено на 2 сторінках.

ДОДАМ ОСОБИСТО

Якщо мирний час перевіряє ефективність державного управління, то війна перевіряє його життєздатність. Саме тому вдосконалення адміністративно-правового регулювання воєнного стану сьогодні є не лише науковим завданням, а й важливою передумовою збереження державності України.

Дякую за увагу.

Завершивши доповідь, здобувач відповів на запитання учасників міжкафедрального наукового семінару.

ЗАПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ:

ЛАХОВА О.В.

1. Чи несе воєнний стан загрозу демократичним засадам держави через концентрацію владних повноважень?

Відповідь

Це питання є одним із найбільш дискусійних у сучасній адміністративно-правовій науці. З одного боку, воєнний стан об'єктивно передбачає централізацію управління, оперативність прийняття рішень та розширення повноважень органів державної влади. Без таких механізмів ефективна оборона держави фактично неможлива. З іншого боку, будь-яке розширення владних повноважень потенційно створює ризик надмірного втручання у права людини та звуження демократичних механізмів контролю. Саме тому міжнародні стандарти виходять із того, що навіть в умовах війни принцип верховенства права не припиняє своєї дії. На мою думку, проблема полягає не в самому розширенні повноважень держави, а в наявності ефективних механізмів контролю за їх реалізацією.

Воєнний стан не повинен розглядатися як виправдання відмови від демократичних принципів. Навпаки, саме в умовах війни демократична держава повинна демонструвати здатність забезпечувати баланс між безпекою та правами людини.

ГРАБИЛЬНІКОВА О.А.

2. Чи повинні військові адміністрації після завершення воєнного стану залишитися елементом системи публічного управління?

Відповідь

Створення військових адміністрацій стало безпрецедентним досвідом для української системи публічного управління. Практика показала, що вони

забезпечили оперативність прийняття рішень, координацію між військовими та цивільними структурами, а також безперервність функціонування влади в кризових умовах. Разом із тим військові адміністрації є тимчасовими органами, поява яких пов'язана саме з особливим правовим режимом. Їх збереження після припинення воєнного стану може призвести до дублювання повноважень місцевого самоврядування та порушення принципів децентралізації. На мою думку, військові адміністрації не повинні зберігатися як постійний інститут. Проте досвід їх діяльності доцільно використати для створення механізмів кризового управління, які можуть оперативно запроваджуватися у разі надзвичайних ситуацій, воєнних загроз або масштабних техногенних катастроф.

ПАТЕРИЛО І.В.

3. Де проходить межа між законним обмеженням прав людини та надмірним втручанням держави під час воєнного стану?

Відповідь

Це питання має не лише юридичне, а й філософське значення. Конституція України допускає тимчасове обмеження окремих прав і свобод під час воєнного стану. Водночас навіть в умовах війни існує перелік прав, які не можуть бути обмежені за жодних обставин. Ключовим критерієм є принцип пропорційності. Кожне обмеження повинно бути необхідним для досягнення легітимної мети, відповідати рівню загрози та діяти лише протягом часу існування такої загрози. Наприклад, комендантська година, обмеження свободи пересування чи трудова повинність можуть бути виправданими під час активних бойових дій. Однак ті самі заходи можуть бути непропорційними в регіонах, де безпосередня загроза відсутня. Саме тому ефективність правового режиму воєнного стану визначається не кількістю обмежень, а їх обґрунтованістю та відповідністю принципу верховенства права.

МАРЧЕНКО О.В.

4. Чи може досвід України змінити світові підходи до правового регулювання воєнного стану?

Відповідь

Україна фактично стала першою європейською державою XXI століття, яка тривалий час функціонує в умовах повномасштабної війни, зберігаючи при цьому демократичні інститути, вибудовану систему публічного управління та орієнтацію на європейські стандарти. Багато механізмів, які сьогодні використовуються в Україні, не мають аналогів у сучасній європейській практиці. Це стосується функціонування військових адміністрацій, цифровізації державних послуг під час війни, особливостей взаємодії центральної влади та місцевого самоврядування, механізмів евакуації населення та забезпечення стійкості критичної інфраструктури. Саме тому український досвід уже сьогодні становить значний інтерес для міжнародної правничої спільноти. У перспективі він може стати основою для перегляду окремих міжнародних підходів до правового регулювання кризових режимів та функціонування держави в умовах воєнних конфліктів.

АЛЕКСЄЄНКО І.Г.

5. Чи можна вважати воєнний стан новою формою публічного адміністрування, а не лише особливим правовим режимом?

Відповідь

Традиційно воєнний стан розглядався виключно як особливий правовий режим. Проте досвід останніх років дозволяє поставити питання значно ширше. Фактично під час воєнного стану відбувається трансформація всієї системи публічного управління. Змінюються повноваження органів влади, механізми прийняття рішень, система координації між державними органами, порядок реалізації прав громадян та адміністративні процедури. Тобто йдеться не лише про дію спеціальних норм права, а про функціонування особливої моделі державного управління. Саме тому воєнний стан доцільно розглядати як специфічну форму організації публічного адміністрування в умовах загрози існуванню держави. У цьому й полягає одна з ключових ідей сучасних досліджень: воєнний стан уже не можна сприймати виключно як набір тимчасових обмежень. Це окремий режим функціонування державного механізму, який має власні принципи, інститути та закономірності розвитку.

ВИСТУП НАУКОВОГО КЕРІВНИКА:

Д-р. юрид. наук, проф. О.Л. Соколенко

Шановна голово та члени спеціалізованої вченої ради!

Як науковий керівник, хочу закцентувати вашу увагу на гносеологічній глибині та важливості результатів дослідження, яке презентував **Воробйов В.Д.** Його праця «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні» є надзвичайно вчасним відгуком на гострі запити сучасної державотворчої та правоохоронної практики.

Запровадження правового режиму воєнного стану в Україні у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації обумовило необхідність суттєвого перегляду підходів до функціонування системи публічного управління, діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, забезпечення національної безпеки, оборони держави, а також гарантування прав і свобод людини та громадянина в умовах особливого правового режиму. Воєнний стан є складним правовим явищем, яке поєднує конституційні, адміністративно-правові, безпекові та організаційні механізми державного управління. Його запровадження супроводжується тимчасовими обмеженнями окремих прав і свобод, розширенням повноважень органів державної влади та військового командування, що потребує належного адміністративно-правового регулювання.

У цьому контексті дисертаційне дослідження, присвячене адміністративно-правовому регулюванню особливого правового режиму воєнного стану в Україні, є своєчасним, актуальним та має важливе теоретичне і практичне значення для розвитку науки адміністративного права та вдосконалення чинного законодавства. Актуальність обраної тематики також підтверджується активним розвитком наукових досліджень щодо адміністративно-правового забезпечення воєнного стану, діяльності військових адміністрацій та функціонування органів публічної влади в умовах воєнного часу.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Дисертація характеризується належним рівнем наукової аргументованості та логічною послідовністю викладу матеріалу. Автором використано широкий

спектр загальнонаукових та спеціально-юридичних методів дослідження, що забезпечило комплексний аналіз проблем адміністративно-правового регулювання особливого правового режиму воєнного стану.

Положення, висновки та рекомендації дисертації ґрунтуються на значному масиві нормативно-правових актів, міжнародних документів, судової практики, наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених. Проведений аналіз чинного законодавства дозволив автору виявити проблемні аспекти правового регулювання та сформулювати обґрунтовані пропозиції щодо його вдосконалення.

уперше:

- обґрунтовано комплексну концепцію адміністративно-правового регулювання воєнного стану як багаторівневого механізму, який поєднує нормативний, інституційний, процедурний, координаційний, контрольний і гарантійний складники та функціонує одночасно в площині безпеки, оборони, публічного управління і захисту прав людини;

- доведено, що кібероборона, захист державних інформаційних ресурсів, критичної інформаційної інфраструктури та цифрова стійкість держави мають розглядатися не як периферійний елемент безпекової політики, а як самостійний функціональний блок адміністративно-правового механізму воєнного стану.

удосконалено:

- доктринальне визначення воєнного стану шляхом його характеристики не лише як конституційно визначеного особливого правового режиму, а і як спеціального адміністративно-правового режиму, у межах якого держава тимчасово змінює порядок реалізації публічної влади для відсічі агресії, забезпечення національної безпеки та підтримання інституційної стійкості;

- класифікацію суб'єктів забезпечення правового режиму воєнного стану та запропоновано модель розмежування компетенції між військовим командуванням, військовими адміністраціями, органами виконавчої влади, правоохоронними органами та органами місцевого самоврядування, що дає змогу зменшити дублювання повноважень і підвищити якість координації;

- підхід до визначення адміністративно-правових гарантій тимчасового обмеження прав і свобод людини в умовах воєнного стану через системне поєднання критеріїв законності, необхідності, пропорційності, правової визначеності, тимчасовості, офіційності запровадження, адміністративної та судової оскаржуваності, парламентського контролю та недопустимості свавільного розширення дискреції;

- наукове бачення напрямів імплементації стандартів ЄС, Ради Європи та НАТО в адміністративне законодавство України шляхом поєднання вимог верховенства права, демократичного цивільного контролю, стійкості, цивільної готовності, кризового менеджменту, належної адміністративної процедури, цифрової безпеки та антикорупційних запобіжників.

дістало подальшого розвитку:

- вчення про адміністративні процедури та інструменти реалізації воєнного стану, зокрема щодо адміністративних актів, режимних обмежень, адміністративного примусу, контрольних механізмів, безперервності надання

публічних послуг і використання положень Закону України «Про адміністративну процедуру» в умовах воєнного часу;

- обґрунтування напрямів систематизації та вдосконалення законодавства про воєнний стан, включно з пропозиціями щодо уточнення правового статусу військових адміністрацій, посилення підзвітності органів публічної влади, розвитку цифрового врядування, правового закріплення засад кіберстійкості та запровадження спеціальних антикорупційних механізмів у сфері оборонного й безпекового адміністрування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дисертації висновки та пропозиції можуть бути використані у нормотворчій діяльності для вдосконалення законодавства України про воєнний стан, сектор безпеки і оборони, діяльність військових адміністрацій, забезпечення публічної безпеки, адміністративну процедуру, кібербезпеку, захист критичної інфраструктури та антикорупційну політику. Зокрема, вони можуть слугувати концептуальною основою для підготовки змін до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Закону України «Про національну безпеку України», Закону України «Про Національну поліцію», Закону України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», Закону України «Про критичну інфраструктуру», а також для подальшої адаптації підзаконного регулювання до вимог Закону України «Про адміністративну процедуру».

Результати дослідження можуть бути безпосередньо використані в управлінській діяльності Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, військового командування, обласних і районних військових адміністрацій, органів Національної поліції України, органів цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, а також органів місцевого самоврядування під час розроблення алгоритмів міжвідомчої взаємодії, підготовки адміністративних актів, запровадження режимних обмежень, забезпечення безперервності публічних послуг, функціонування критичної інфраструктури та реагування на кіберінциденти. Практичну цінність мають також запропоновані підходи до розмежування компетенції військових адміністрацій і цивільних органів влади, а також до правового оформлення кризових управлінських рішень у воєнний період.

Висновки дисертації можуть бути використані в діяльності адміністративних судів, органів парламентського контролю, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, органів прокурорського нагляду в межах їхньої компетенції та органів державного аудиту для оцінки законності, необхідності й пропорційності рішень, що приймаються в умовах воєнного стану. Запропонована система критеріїв дозволяє посилити якість контролю за тимчасовими обмеженнями прав людини, застосуванням адміністративного примусу, діяльністю військових адміністрацій, екстреними процедурами та використанням бюджетних і міжнародних ресурсів. У цьому контексті результати дослідження кореспондують із міжнародними стандартами статті 4 МПГПП, статті 15 ЄКПЛ і підходами Венеційської комісії до дії принципу верховенства права в умовах надзвичайних режимів.

Одержані результати можуть бути застосовані також у науково-дослідній та освітній діяльності: під час викладання навчальних дисциплін

«Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Публічне адміністрування», «Кібербезпека та інформаційна безпека держави», «Право Європейського Союзу», «Корупція, держава та суспільство», а також у системі підвищення кваліфікації державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, працівників сектору безпеки і оборони. Крім того, запропоновані положення можуть використовуватися в підготовці навчально-методичних матеріалів, рекомендацій для службовців публічної адміністрації, програм фахового навчання з питань адміністративної процедури, кризового менеджменту, кіберстійкості, антикорупційної доброчесності та імплементації стандартів ЄС і НАТО в умовах воєнного стану.

Оцінка змісту та структури дисертації.

Структура дисертації є логічною та відповідає поставленій меті й завданням дослідження. Матеріал викладено послідовно, кожний розділ органічно пов'язаний із загальною концепцією роботи та спрямований на розкриття окремих аспектів предмета дослідження.

Автор демонструє високий рівень володіння науковою методологією, здатність до критичного аналізу наукових концепцій та формування власної аргументованої позиції щодо проблем адміністративно-правового регулювання воєнного стану.

Дискусійні положення та зауваження.

Позитивно оцінюючи дисертацію в цілому, доцільно висловити окремі зауваження та побажання, які мають переважно дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи:

У роботі доцільно було б ширше представити порівняльно-правовий аналіз правового регулювання надзвичайних та воєнних режимів у державах-членах Європейського Союзу.

Окремі положення щодо забезпечення прав людини в умовах воєнного стану потребують більш детальної конкретизації через аналіз практики Європейського суду з прав людини.

Перспективним напрямом подальших наукових досліджень може стати аналіз адміністративно-правових механізмів функціонування органів публічної влади в умовах післявоєнного відновлення України.

Разом із тим наведені зауваження не знижують наукової цінності проведеного дослідження та мають рекомендаційний характер.

Загальний висновок.

Дисертація на тему «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні» є завершеною самостійною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що мають істотне значення для розвитку науки адміністративного права та практики публічного управління.

За своїм змістом, науковою новизною, рівнем теоретичного узагальнення, практичною значущістю та оформленням дисертація відповідає вимогам, встановленим для дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», а її автор заслуговує на присудження відповідного наукового ступеня.

В ОБГОВОРЕННІ ДИСЕРТАЦІЇ Воробйова В.Д. ВЗЯЛИ УЧАСТЬ:

Канд. юрид. наук, доц. О.П. Литвин:

Представлена дисертаційна робота на тему «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні» присвячена надзвичайно актуальній проблематиці сучасної юридичної науки та практики державотворення. Повномасштабна збройна агресія проти України актуалізувала необхідність переосмислення ролі держави, механізмів публічного управління та правових інструментів забезпечення національної безпеки. У цих умовах особливого значення набуває питання належного адміністративно-правового регулювання режиму воєнного стану, що й обумовлює високий рівень актуальності представленого дослідження. Позитивно слід оцінити те, що автором здійснено комплексний аналіз теоретичних та практичних аспектів адміністративно-правового регулювання воєнного стану, визначено особливості правового статусу суб'єктів публічної адміністрації, розкрито специфіку реалізації владних повноважень в умовах особливого правового режиму. Наукова новизна роботи полягає у формуванні авторського підходу до визначення змісту адміністративно-правового регулювання воєнного стану, удосконаленні класифікації суб'єктів такого регулювання та розробленні пропозицій щодо вдосконалення законодавства України. Висновки дисертації є достатньо обґрунтованими, логічно впливають із проведеного дослідження та мають практичне значення для органів державної влади, військових адміністрацій, правоохоронних органів та органів місцевого самоврядування. Загалом дисертація справляє позитивне враження, відповідає вимогам до наукових досліджень такого рівня, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Д-р. юрид. наук, проф. Т.В. Корнякова:

Безперечною перевагою дослідження є його практична спрямованість. Автор не обмежився лише теоретичним аналізом наукових підходів, а здійснив ґрунтовне дослідження чинного законодавства та практики його застосування в умовах широкомасштабної війни. Особливо цінними є пропозиції щодо удосконалення діяльності органів публічної влади під час реалізації заходів воєнного стану, оптимізації взаємодії між військовими адміністраціями, органами державної влади та місцевого самоврядування, а також удосконалення механізмів захисту прав громадян в умовах тимчасових обмежень конституційних прав і свобод. У роботі простежується високий рівень володіння автором сучасною методологією юридичних досліджень, вміння критично аналізувати законодавство та формулювати власні наукові висновки. Сформульовані рекомендації можуть бути використані у правотворчій діяльності Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства оборони України, обласних та районних військових адміністрацій, а також у навчальному процесі закладів вищої освіти. Попри окремі дискусійні моменти, які мають рекомендаційний характер, дисертаційна робота є завершеним самостійним дослідженням, що відповідає встановленим вимогам, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії.

Д-р юрид. наук, проф. О.В. Сачко:

Дисертація на тему «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні» є актуальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, виконаним на високому теоретичному та методологічному рівнях. Автором проведено комплексний аналіз адміністративно-правових засад функціонування особливого правового режиму воєнного стану, досліджено його нормативну основу, систему суб'єктів

реалізації, механізми забезпечення державної безпеки та особливості діяльності органів публічної влади в умовах воєнного часу. На особливу увагу заслуговує комплексний підхід до дослідження проблематики, поєднання теоретичних напрацювань із сучасною правозастосовною практикою та врахування новітніх викликів, які постали перед Україною після початку повномасштабної агресії. Автор продемонстрував здатність до самостійного наукового пошуку, критичного осмислення наукових джерел та формування власних наукових висновків. Висновки дослідження є логічними, послідовними та належним чином аргументованими. Практичні рекомендації, запропоновані в роботі, можуть бути використані для вдосконалення законодавства України, підвищення ефективності діяльності органів державної влади та подальшого розвитку науки адміністративного права. У цілому дисертація відповідає встановленим вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, а її автор є гідним присудження відповідного наукового ступеня. Бажаю здобувачу подальших наукових успіхів та нових здобутків у сфері юридичної науки.

Голова міжкафедрального семінару юридичного факультету д-р юрид. наук, проф. Н.С.Юзікова, професор кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

Дякую всім колегам за глибокі та змістовні виступи. Якщо інші колеги не бажають висловити додаткові міркування, вважаю за доцільне перейти до етапу обговорення висновку.

На підставі заслуховування та обговорення доповіді Воробйова В.Д. про основні положення дисертаційної роботи, питань та відповідей на них

УХВАЛИЛИ:

1. Дисертаційне дослідження, підготовлене аспірантом кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Воробйовим В.Д. на тему «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні» є завершеною науковою працею, у якій викладено нові науково обґрунтовані результати, спрямовані на вирішення конкретного наукового завдання у сфері теорії права. У цілому дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти чи наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. (у редакції від 03.05.2024 р.), і може бути подана на розгляд Вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара для вирішення питання щодо створення разової спеціалізованої вченої ради з метою проведення публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

2. Рекомендувати дисертаційну роботу Воробйова Владислава Дмитровича за темою «Адміністративно-правове регулювання особливого правового режиму воєнного стану в Україні» до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді для

присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

3. Клопотати перед Вченою радою університету розглянути питання про створення спеціалізованої вченої ради для проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право Воробйова Владислава Дмитровича у такому складі:

1) Голова разової ради – **Корнякова Тетяна Всеволодівна**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного та кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України;

2) Офіційний опонент – **Глух Марина Василівна**, кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри фінансового та податкового права, Державний податковий університет, Міністерства освіти і науки України

3) Офіційний опонент – **Ричка Денис Олегович**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри публічного управління та права ННІ Придніпровська державна академія будівництва та архітектури Українського державного університету науки та технології Міністерства освіти і науки України;

4) Рецензент – **Литвин Олена Петрівна**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного та кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України;

5) Рецензент – **Сачко Олександр Васильович**, доктор юридичних наук, професор, декан юридичного факультету, професор кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України;

Відповідальною особою із забезпечення діяльності разової ради визначено **Дриголь Олександра Олександрівна**, доцента кафедри адміністративного і кримінального права Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

ВІДОМОСТІ

про членів спеціалізованої вченої ради для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право аспіранта **Воробйов Владислав Дмитрович**
**«АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОСОБЛИВОГО ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ»**

у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара Міністерства освіти і науки України

Прізвище, ім'я, по-батькові	Місце основної роботи, підпорядкування, посада	Науковий ступінь, шифр, назва спеціальності, за якою захищена дисертація, рік присудження	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою), рік присвоєння	Наукові публікації, опубліковані за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача
1	3	4	5	6
Корнякова Тетяна Всеволодівна (голова)	Професор кафедри адміністративного і кримінального права, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	доктор юридичних наук 12.00.08 – кримінальне право та криминологія ; кримінально-виконавче право, 2019 р.	професор кафедри адміністративного і кримінального права, 2021 р.	<p>1. Т.В.Корнякова ДЖЕРЕЛА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ. Право та державне управління. 2025, № 4, с. 267-271, https://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2025/39.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/pdu.2025.4.37 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>2. Т.В.Корнякова АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРИМУС В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ТА МЕЖІ. Держава та регіони, Серія: Право, 2025, № 4 (90), с. 83-87, https://law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2025/15.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/1813-338X-2025.4.13 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>3. Т. В. Корнякова. Проблеми правозастосування адміністративного законодавства в умовах воєнного стану. Правова позиція. (Серія: "Право"), 2025, № 3 (48), С. 168-171, https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2025/3/32.pdf , DOI:https://doi.org/10.32782/2521-6473.2025-3.30 (фахове видання категорії «Б»)</p>

Глух Марина Василівна (опонент)	Завідувач кафедри фінансового та податкового права, Державний податковий університет	кандидат юридичних наук, 12.00.07 – адміністрат ивне право і процес; фінансове право; інформацій не право, 2008 рік	професор кафедри фінансового та податкового права, 2024 р.	<p>1. Holodnyk, Y., Boiko, V., Ilchenko, O., Glukh, M., Chudyk, N., Podkopaev, S., & Vasylenko, M. (2024). ORGANIZATION OF OPERATION OF COURTS AND PROSECUTOR'S OFFICE IN TERMS OF MARTIAL LAW: EXPERIENCE OF UKRAINE. <i>Lex Humana (ISSN 2175-0947)</i>, 16(1), 494–513. https://seer.ucp.br/seer/index.php/LexHumana/article/view/2947 (Web of Science)</p> <p>2. Білоус В.Т., Глух М.В. Теоретико-правові засади державної політики в сфері забезпечення громадського порядку. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 125. С. 9–15. https://doi.org/10.5281/zenodo.13371801 https://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/08/bilous_glukh_125.pdf (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>3. Глух М.В., Гончаренко М.В. Сутнісне розуміння та природа поняття «гібридна війна» в сучасній доктрині міжнародного права. Ірпінський юридичний часопис. 2024. № 1 (14). С. 197–205 DOI: https://doi.org/10.33244/2617-4154-1(14)-2024-197-205 https://ojs.dpu.edu.ua/index.php/irpleg/hr/article/view/189/189 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>5. Гарбінська-Руденко А. В., Глух М. В. Поняття корупції в системі публічного управління: теоретико-правовий аспект. Правова держава. 2025. № 58. С. 50–61. DOI: https://doi.org/10.18524/2411-2054.2025.58.330994 http://pd.onu.edu.ua/article/view/330994/321905 (фахове видання категорії «Б»)</p>
--	--	--	--	--

<p>Ричка Денис Олегович (опонент)</p>	<p>Доцент кафедри публічного управління та права ННІ Придніпровс ька державна академія будівництва та архітектури Українськог о державного університету науки та технології</p>	<p>Кандидат юридичних наук 12.00.08 – кримінальн е право та кринологія ; кримінальн о-виконавче право, 2019 р</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Д.О. Ричка. КІБЕРСИЛИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ: НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОЕКТУ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО КІБЕРСИЛИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ» У ПОРІВНЯННІ З МОДЕЛЯМИ НАТО. Київський часопис права. №4, 2025, С.139-143, https://kyivchasprava.kneu.in.ua/in dex.php/kyivchasprava/article/view /721 DOI: https://doi.org/10.32782/klj/2025.4. 20 (фахове видання категорії «Б») 2. Д.О. Ричка. Цифрова трансформація та її вплив на тіньову економіку в енергетичному секторі України. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. № 3, 2025, С. 189- 196, https://apnl.dnu.in.ua/3_2025/3_20 25.pdf#page=189 DOI: https://doi.org/10.32782/2408- 9257-2025-3-25 (фахове видання категорії «Б») 3. Д.О.Ричка. КІБЕРІНЦИДЕНТИ У 2025 РОЦІ В УКРАЇНІ: ДЕРЖАВНА РЕАКЦІЯ, КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ТА ДИНАМІКА ПРОВАДЖЕНЬ (ПОРІВНЯННЯ З 2023–2024 РОКАМИ). Юридичний науковий електронний журнал. № 2/2026, С. 263-266, https://lsej.org.ua/2_2026/61.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/2524- 0374/2026-2/59 (фахове видання категорії «Б») 4. Д.О. Ричка. ДОДЕРЖАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ: АНАЛІЗ ІНСТИТУЦІЙ І МЕХАНІЗМІВ УКРАЇНИ ТА ФРАНЦІЇ. Public Law, Human Rights, And Decentralization In France And Ukraine: From History To European Integration : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2026. http://baltijapublishing.lv/omp/inde
---	---	---	--

				x.php/bp/catalog/view/687/18240/38878-1 DOI: https://doi.org/10.30525/978-9934-26-643-0-7
Сачко Олександр Васильович (рецензент)	Декан юридичного факультету, професор кафедри адміністративного і кримінального права, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	доктор юридичних наук 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність, 2019 р.	професор кафедри адміністративного і кримінального права, 2023 р.	<p>1. Сачко О.В. Забезпечення публічної безпеки органами Національної поліції та органами Служби безпеки України під час воєнного стану. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2023. № 6, С.128-132 – http://apnl.dnu.in.ua/6_2023/23.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/2408-9257-2023-6-21 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>2. Сачко О.В. Вплив воєнного стану на адміністративно-правове регулювання правопорушень та подій при забезпеченні публічної безпеки та порядку органами поліції. <i>Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки.</i> 2023. № 5(68) С.52-57 https://journals.maup.com.ua/index.php/law https://journals.maup.com.ua/index.php/law/article/view/2971/3420 DOI https://doi.org/10.32689/2522-4603.2023.5.9 (фахове видання категорії «Б»)</p>

				<p>3. Сачко О.В. Регулювання правової діяльності поліції щодо вжиття заходів у справах про адміністративні правопорушення для забезпечення громадської безпеки та порядку. <i>Науковий вісник публічного та приватного права</i>. 2023. № 6. – С.137-142 http://nvppp.in.ua/vip/2023/6/25.pdf DOI: https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.6.23 (фахове видання категорії «Б»)</p>
Литвин Олена Петрівна (рецензент)	Доцент кафедри адміністративного і кримінального права, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара	кандидат юридичних наук, 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, 2010 р.	доцент кафедри адміністративного і кримінального права, 2015 р.	<p>1. Литвин О.П. Аналіз нормативно-правового регулювання діяльності Національної поліції України в контексті публічної безпеки та порядку. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції</i>. 2023. № 6, С.99-104 – http://apnl.dnu.in.ua/6_2023/18.pdf DOI: https://doi.org/10.32782/2408-9257-2023-6-16 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>2. Литвин О.П. Захист прав громадян в умовах воєнного стану: аналіз діяльності поліції в контексті забезпечення публічної безпеки. <i>Науковий вісник публічного та приватного права</i>. 2023. № 6. – С.110-115 http://nvppp.in.ua/vip/2023/6/20.pdf DOI: https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.6.18 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>3. Литвин О.П. Міжнародний досвід діяльності поліції в контексті забезпечення публічної безпеки. <i>Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Юридичні науки</i>. 2023. № 5(68) С.41-46. https://journals.maup.com.ua/index.php/law/article/view/2969/3418 DOI: https://doi.org/10.32689/2522-4603.2023.5.7 (фахове видання категорії «Б»)</p> <p>4. Литвин О.П. Особливості надання безоплатної правової допомоги</p>

				населенню в умовах воєнного стану. Знання європейського права. 2022. № 2. С. 76-81. http://jes.nuoua.od.ua/archive/2_2022/17.pdf DOI: https://doi.org/10.32837/chern.v0i2.351 (фахове видання категорії «Б»)
--	--	--	--	--

Результати відкритого голосування:

«За» – 17 осіб.

«Проти» – немає.

«Утрималися» – немає.

Рішення прийнято одногосно.

**Голова
міжкафедрального семінару**

Секретар

Наталія ЮЗІКОВА

Олена ГРАБИЛЬНІКОВА